

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA PARIS, 20

REDACTOR-ADMINISTRĂTOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an

la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani

Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de Casație și Justiție, secțiunea I*: Nicu, zis și Anton Oprea Spenea cu Ion N. Spenea. — *Secțiunea II*: Ion Badea și alții cu Ministerul public.

Curtea de apel din București, secțiunea I: Ministerul Domeniilor cu Moștenitorii Dr. Urdăreanu și alții.

Tribunalul județului Vastui: Vasile Stratulat cu I. Tinculescu.

Observațiune de S. R.

Necrolog.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 24 Mai 1913

Președinta d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Nicu, zis și Anton Oprea Spenea cu Ion N. Spenea

PERDMARE. — ACT ÎNTRERUPTIV. — PLATA TAXEI CITATIUNILOR. — ACT 257 PR. CIVILĂ.

PERDMARE. — ACT ÎNTRERUPTIV. — CITATIUNE. — ACTE DE PAUPERȚATE. — NEGLIJENȚA FUNCȚIONARILOR GRETEL

1° Legea nedefinind care sunt actele de procedură cu caracter contradictor, în doctrină și jurisprudență se admite fără discuțiune că o cere de termen de înfățișare urmată de plata taxei citațiunilor este un act de procedură cu caracter contradictor, căci prin aceasta partea manifestă voința de a nu lăsa în părăsire procesul și de a-l pune în stare de judecare.

2° Neglijența funcționarilor grefei de a înainta

dosarul pricinei la portărei pentru ca să emită citațiunile pentru termenile fixate în vederea actelor de paupertate prezentate de apelanți și aflate la dosar, nu poate constitui o părăsire de instanță din partea lor având de efect perimarea apelurilor, întrucât faptul emitirei sau neemitirei citațiunilor nu depindea de dânsii.

No. 392. — Casată, în urma recursului făcut de Nicu zis și Anton Oprea Spenea, sentința tribunalul Buzău No. 460 din 1912, dată în proces cu Ion N. Spenea.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier C. Sărățeanu.

S'au ascultat d-nii avocați Popescu-Cobuz, pentru recurent, în desvoltarea motivelor de casare și Romulus Popescu, din partea intimatului, în combateri.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Violarea art. 257 și greșită interpretare, de oarece noi am redeschis dosarul No. 5709 din 1910, și s'a fixat de două ori termenul în curs de doi ani, astfel că apelul nostru nu era perimat».

Având în vedere că din sentința supusă recursului rezultă că judecătoria ocolului Pătărlagele, prin cartea de judecată No. 138 din 1910, după cererea lui Ion N. Spenea, intimatul în recurs, a încuviințat sechestru-judiciar asupra averii sucesorale a lui G. C. Spenea până la terminarea procesului de împărțeală între moștenitorii săi; că, în contra acestei cărți de judecată, Nicu zis Anton Oprea Spenea și Ion Oprea G. C. Spenea au făcut apel în ziua de 16 Octombrie 1910, care a rămas în nelucrare până la 10 Februarie

1912, când apelanții au cerut fixarea unui termen de înfățișare și scoaterea citațiilor pentru acel termen în baza actelor de paupertate ce au depus, anexând și patru formulare de citațiuni în alb, iar tribunalul, printr'o încheiere în camera de consiliu, după ce admite actele de paupertate, fixează termen de judecată la 9 Mai 1912; că, la acest termen, procedura nefiind îndeplinită prin neemiterea citațiilor, apelul se suspendă; că, la 7 Septembrie 1912, apelanții au cerut un nou termen de înfățișare declarând prin petițiune că citațiunile sunt depuse la dosar, iar tribunalul printr'o încheiere în camera de consiliu, redeschide dosarul și fixează termen de judecată la 22 Noembrie 1912, când din cauza că citațiunile n'au fost emise nici pentru acest termen, apelul se suspendă din nou;

Că, la 19 Octombrie 1912, după trecerea a doua ani dela introducerea apelului, dar după ce apelanții au redeschis apelul lor prin petițiunile din 10 Februarie și 7 Septembrie 1912, menționate mai sus, Ion N. Spenea cerând perimarea apelului, tribunalul prin sentința No. 460 din 1912, a admis această cerere și a declarat perimat apelul făcut de Nicu zis și Anton Oprea Spenea și Ion Oprea G. C. Spenea contra cărfei de judecată No. 138 din 1910;

Văzând dispozițiunile art. 257 pr. civilă, după care orice acțiune, opozițiune, contestațiune, apel etc., se perimă după cererea părții interesate, chiar în privința nevârșnicilor, interzișilor, sau celor puși sub consiliu judiciar, dacă partea va lăsa să treacă doi ani dela cel din urmă act de procedură, iar prin act de procedură se înțelege orice dispozițiune încuviințată de judecător în cercetarea pricinii;

Că, tot din sus citatul articol rezultă că se privește ca act întrerupător de perimare orice act de procedură făcut de partea interesată cu caracter contradictor;

Considerând că legea nedefinind care sunt actele cu caracter contradictor, în doctrină și jurisprudență se admite fără discuțiune că o cerere de termen de înfățișare urmată de plata taxei citațiilor este un act de procedură cu caracter contradictor, căci prin aceasta partea manifestă voința de a nu lăsa în părăsire procesul și de a-l pune în stare de judecare;

Că, în speță, recurenții au manifestat toată diligența posibilă de a nu lăsa în părăsire apelul ce au

făcut, întrucât prin petițiunile din 10 Februarie și 7 Septembrie 1912, au cerut să se citeze părțile în baza actelor de paupertate admise de tribunal, anexând la aceste cereri și formularele de citațiuni pe hârtie liberă ce se văd la dosar, iar actele de paupertate prezentate de apelanți la instanța de fond, admise formal printr'o încheiere a tribunalului și la care se refereau apelanții în cele două cereri ale lor de a li se fixa un termen de judecată, acele acte de paupertate echivalând cu plată de citațiuni din partea apelanților, dânsii au făcut astfel față de intimat acte de procedură cu caracter contradictor;

Că, neglijența funcționarilor grefeî d'a înainta dosarului pricinii la portărei pentru ca să emită citațiunile pentru termenele fixate în vederea actelor de paupertate prezentate de apelanți și aflate la dosar, această neglijență nu poate constitui o părăsire de instanță din partea apelanților, având de efect perimarea apelurilor, întrucât faptul emiterii sau neemiterii citațiilor nu depindea de dânsii;

Considerând că din cele ce preced, rezultând că recurenții au făcut față de intimatul Ion N. Spenea acte de procedură cu caracter contradictor înainte de expirarea termenului de doi ani, perimarea cerută de intimatul dela instanța de fond a fost întreruptă și prin urmare numai cu violarea art. 257 din procedura sivilă, tribunalul a declarat perimat apelul recurenților, așa că motivul de casare se găsește întemeiat.

Pentru aceste motive, casează.

SECȚIUNEA II

Audiența dela 15 Februarie 1913

Președinta d-lui M. Iulian, președinte

Ion Badea și alții cu Ministerul public

DISTRUGEREA SAU DEGRADAREA LUCRURILOR ALTUIA. — ÎNTOARCEREA OGORULUI CU PLUGUL. — TURBURARE DE POSESIE. — ART. 352 COD. PENAL.

Faptul de a fi întors cu plugul ogorul de pe proprietatea altuia nu constituie delictul de distrugere prevăzut de art. 352 cod. penal, ci o simplă turburare de posesie care nu este o infracțiune la legea penală.

No. 327. — Casată fără trimitere în urma recursului făcut de Iancu Badea Nițu, Dumitru Badea Nițu, Ilie

Dinu Nicolae și Nicolae Vasile Nițu contra sentinței tribunalului Ilfov secția II No. 1547 din 1912.

S'a ascultat d-l procuror M. Vidrașcu în concluziuni pentru respingerea recursului.

Curtea deliberând,

Asupra motivului I de casare :

«Exces de putere și grașită interpretare a art. 152 cod. penal. Într'adevăr, tribunalul ne condamnă la câte 10 lei amendă pentru distrugere și noi nu am distrus nimic».

Având în vedere sentința supusă recursului prin care recurenții sunt condamnați la câte zece lei amendă pentru delictul de distrugere prevăzut și pedepsit de art. 352 cod. penal ;

Considerând că este constant în fapt că recurenții au întors cu plugul ogorul după două și jumătate pogoane care se pretinde că este proprietatea reclamantului Al. Mincă ;

Considerând că acest fapt nu constituie nici o infracțiune la legea penală, ci o simplă turburare de posesiune ;

Că, așa fiind, motivul de casare este întemeiat și întrucât recurenții au fost condamnați pentru un fapt care nu constituie un delict penal, casarea sentinței urmează a se face fără trimitere, conform art. 35 litera a din legea pentru organizarea Curței de casațiune.

Pentru aceste motive, casează fără trimitere.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 20 Mai 1913

Președința d-lui Oscar N. Nicolescu, prim-președinte

Ministerul Domeniilor cu Moștenitorii Dr. Urdăreanu și alții

INTERVENȚIE. — CONDIȚIUNI. — VALABILITATE. — PROCES EXISTENT — INTERES LEGITIM ȘI ACTUAL. — ART. 247 PR. CIVILĂ.

INTERVENȚIE. — TERȚIU INTERVENIENT. — APĂRAREA ÎNȚEBELOR SALE PROPRII. — CERERE ÎN APEL. — INADMISIBILITATE. — ART. 248 AL. 2 PR. CIVILĂ.

LEGEA PENTRU TRECEREA ÎN PROPRIETATEA STATULUI A MOȘIILOR, STABILIMENTELOR DE UTILITATE PUBLICĂ. — MOȘII NEPOPOSEDATE ÎNCĂ. — INTERPRETAREA ART. 1 ȘI 8 DIN LEGE.

LEGEA PENTRU TRECEREA ÎN PROPRIETATEA STATULUI A MOȘIILOR ȘTABILIMENTELOR DE UTILITATE PUBLICĂ. — PROCES ÎN CURS DE JUDECATĂ. — INTERPRETAREA ART. 7 DIN LEGE.

TRANZACȚIE. — EFECȚE. — DACĂ SE POATE ANULA PE CALE DE INTERVENȚIE. — ART. 1711 ȘI 1712 COD. CIVIL.

1° Pentru a se putea face în mod valabil o intervențiune, trebuie ca mai întâi să existe între părți un proces principal care să nu fie terminat ci în curs de judecată și intervenientul să aibă un interes legitim și actual.

2° Este inadmisibilă intervenția făcută în apel de către un terțiu pentru apărarea drepturilor sale, întrucât potrivit art. 248 al. 2 pr. civilă, o asemenea intervenție nu se poate face decât la prima instanță.

3° Din coprinsul art. 1 și 8 din legea dela 18 Martie 1912 pentru trecerea în proprietatea Statului a moșiilor stăpânite de persoane juridice cu caracter de utilitate publică, rezultă că numai moșiile cari sunt deja în stăpânirea unor asemenea persoane juridice trec în proprietatea Statului, iar nu și acele moșii pe cari aceste persoane nu le posedă încă și pentru dobândirea cărora au pornit acțiuni de revendicare sau de trimitere în posesiune.

4° Dispozițiunile art. 7 din legea pentru trecerea în proprietatea Statului a moșiilor stăpânite de persoane juridice cu caracter de utilitate publică, prin care se prevede că procesele în curs de judecată se vor duce înainte de Stat substituit de drept în locul așezămintelor astăzi proprietare, se referă numai la procesele pendinte privitoare la moșiile aflate deja în stăpânirea acestor așezăminte, iar nu și la procesele întentate pentru dobândirea unor moșii ce ele nu posedă încă.

5° Tranzacția având între părțile contractante puterea unei sentințe irevocabile, nu se poate anula decât printr'o acțiune în nulitate pentru eroare asupra persoanelor sau obiectului în proces, astfel că nuse poate pe cale de intervenție să se anuleze o tranzacțiune și să se facă să reinvieze un proces între două părți cari sunt de acord și între cari nu există nici un diferend.

No. 110. — Ministerul Agriculturii și Domeniilor prin petițiunea înregistrată la No. 2704 dela 30 Martie 1913, a făcut o cerere de intervențiune și redeschidere în procesul pendinte între Prefectura jud. Gorj, ca apelantă, contra sentinței civile cu No. 26 din 1909 a Tribunalului Gorj, și moștenitorii defunctului D. N. Urdăreanu ca intimaiți, proces de care Curtea de apel din Craiova secția I s'a deezisat prin încheerea cu No. 3183 din 1910 trimițându-l în judecata Curței de apel din București conform art. 120 din legea de organizare judecătorească, de oarece unul din intimaiți, I. Urdăreanu, este consilier la acea Curte.

S'au ascultat părțile prin avocații lor și anume Ministerul Agriculturii și Domeniilor prin D-l avocat D. Dobrescu, iar intimații prin D-nii avocați S. Rosental și Micescu.

Curtea,

Având în vedere cererea de intervențiune făcută de Ministerul Agriculturii și Domeniilor prin petițiunea înregistrată la No. 2754 din 30 Martie 1913.

Având în vedere că, prin această petițiune, Ministerul declară că, în conformitate cu dreptul comun și cu art. 7 din legea dela 18 Martie 1912 pentru trecerea în proprietatea Statului a moșiilor stăpânite de persoanele juridice cu caracter de utilitate publică, face intervențiune în procesul pendinte între Prefectura județului Gorj și moștenitorii defunctului Dr. N. Urdăreanu, întru cât Statul în temeiul zisei legi a devenit proprietarul moșiei Urdari de jos din districtul Gorj legată acestui județ de defunctul Dr. N. Urdăreanu prin testamentul său olograf cu data de 5 Septembrie 1907 făcut la Viena în senatorul Loew.

Având în vedere că intimații, moștenitori de sânge ai defunctului Dr. N. Urdăreanu, se opun la admiterea acestei intervențiuni pentru motivul că o intervențiune presupune existența unui proces principal pendinte între două sau mai multe părți, iar procesul ce a fost intentat de Prefectura județului Gorj în contra lor, tinzând la predarea moșiei Urdaru de jos în proprietatea și stăpânirea județului este definitiv stins prin transacțiunea încheiată la 30 Martie 1913, așa că ne mai existând proces, intervențiunea Statului devine inadmisibilă;

Având în vedere susținerile orale, concluziunile scrise ale părților letigante, concluziunile D-lui procuror de secțiune precum și actele invocate în instanță;

Având în vedere că, din actele produse de părți și din desbaterile urmate se constată în fapt, că în urma încetării din viață a Dr. N. Urdăreanu, la Viena, în Septembrie 1907, intimații în calitate de frați și surori ai-defunctului, fiind trimiși de drept și de fapt de tribunalul Gorj, prin jurnalul cu No. 2980 din 1907 în posesiunea întregii averi succesoriale, imobilă, între care figurează și moșia Urdaru de jos, Prefectura județului Gorj intentă acțiune în contra lor la 10 Noembrie 1908 spre a fi obligați să delase zisa moșie în proprietatea și stăpânirea ei, în calitate de legatară particulară în temeiul unui testament olograf al Dr. N. Urdăreanu

meiului unui testament olograf al Dr. N. Urdăreanu cu data de 3 Septembrie 1907, făcut la Viena; că această acțiune fiind respinsă ca nefondată de tribunalul Gorj, făcând apel, Curtea de Craiova, prin încheierea cu No. 3180 din 25 Noembrie 1910, se desesează de judecarea acestui proces, în temeiul art. 120 din legea de organizare judecătorească, dispunând trimiterea cauzei în judecata Curței de apel din București.

Că, înaintea Curței de apel din București, după mai multe amânări legale se suspendă judecarea acestui proces conform art. 254 cod. proc. civile, prin încheierea Curței cu No. 2437 din 29 Noembrie 1912, neprezentându-se părțile litigante la înfățișare;

Că, la 30 Martie 1913, spre a curma procesul, intervine între Prefectura județului Gorj, autorizată conform legii, și moștenitorii defunctului Dr. N. Urdăreanu, un act de transacție și ipotecă, autentificat de tribunalul Gorj la No. 478, prin care județul renunță la legatul moșiei Urdaru de jos, prevăzută în testamentul decedatului Dr. N. Urdăreanu din 5 Septembrie 1907, considerându-l ca nul și neexistent, precum și la acțiunea pornită în contra moștenitorilor acestuia pentru predarea legatului, iar în schimb moștenitorii se obligă a da județului Gorj o sumă de șase zeci mii lei plătită în termen de doi ani, garantând plata prin constituirea unei ipotece asupra moșiei Urdaru de jos a cărei inscripțiune a și fost luată prin ordonanța prezidențială cu No. 78 transcrisă în registrul de inscripțiuni sub același număr;

Că, în această situațiune, Ministerul Agriculturii și Domeniilor face prezenta intervențiune, cerând redeschiderea procesului dintre județul Gorj și moștenitorii defunctului Dr. N. Urdăreanu și continuarea judecăței lui.

Având în vedere că, Ministerul își întemează intervențiunea atât pe dreptul comun cât și pe art. 7 combinat cu art. 1 și 8 din legea dela 18 Martie 1912 pentru trecerea în proprietatea Statului a moșiilor stăpânite de persoanele juridice cu caracter de utilitate publică;

Având în vedere că, după dreptul comun, art. 247 cod. proc. civ. dispune că acela care are un interes legitim, născut și actual, într'o pricină ce se urmează între alte persoane, poate cere să stea și dânsul în instanță;

Considerând că din acest text de lege rezultă că pentru a se putea face în mod valabil o intervențiune se cere: 1) ca să existe un proces principal între două sau mai multe părți; 2) ca procesul să nu fie terminat ci în curs de judecată, pendinte; și 3) ca intervenientul să aibă un interes legitim, născut și actual;

Considerând că, în speță, procesul dintre Prefectura județului Gorj și moștenitorii defunctului Dr. N. Urdăreanu este definitiv stins prin transacțiunea încheiată la 30 Martie 1913, că dar ne mai existând nici părți litigante nici litigiu, nici instanță pendinte, Ministerul Agriculturii și Domeniilor nu mai poate să formuleze o cerere incidentă într'un proces care nu mai este în curs de judecată fiind terminat; că dar, din acest punct de vedere intervențiunea lui devine inadmisibilă;

Considerând că, chiar dacă nu s'ar fi făcut transacțiunea între părțile litigante și procesul principal ar fi încă pendinte, lotuși Ministerul nu ar putea să se folosească în instanța de apel de calea intervențiunii;

În adevăr, art 248 al. 2 cod proc. civ. consacră principul că intervențiunea făcută de un terțiu pentru apărarea drepturilor sale, nu se poate primi de cât în timpul când pricina se găsește înaintea primei instanțe; or, Ministerul tinde prin intervenția sa, ca moșia Urdaru de jos, legată județului Gorj de defunctul Dr. N. Urdăreanu să intre, nu în patrimoniul județului ci în al său, cu alte cuvinte, Ministerul nu apără drepturile uneia din părțile litigante și anume ale județului care a intentat proces moștenitorilor să-i predea moșia Urdaru de jos în calitate de legatar, ci apără în apel drepturile sale proprii invocând titlul său de proprietar al zisei moșii, sprijinindu-l pe o lege specială; că astfel fiind, intervențiunea Ministerului nu ar putea fi primită în temeiul art. 248 al. 2 cod. proc. civile;

Având în vedere că Ministerul Agriculturii și Domeniilor mai invoacă în susținerea intervențiunii făcute art. 7 combinat cu art. 1 și 8 din menționata lege dela 18 Martie 1912;

Având în vedere că, aceste texte de lege dispun că toate moșiile afară de păduri și munți, cari sunt proprietăți ale județelor, comunelor, Casei Școalelor, Casei Bisericii, trec în proprietatea Statului sub anumite condițiuni; că procesele în curs de judecată

vor duce înainte de Stat care este de drept substituit în locul așezămintelor azi proprietare; și că Statul va intra în posesiunea moșilor persoanelor juridice sus indicate cu începere dela Sf. Dumitru, care va urma promulgarea legii;

Considerând că, din cuprinsul acestor texte rezultă că numai moșiile cari sunt deja în stăpânirea persoanelor juridice cu caracter de utilitate publică trec în proprietatea Statului, dar nu și acele moșii pe cari aceste persoane nu le posedă încă și pentru dobândirea cărora au pornit acțiuni de revendicare sau de trimitere în posesiune; că aceasta se mai dovedește și din dispozițiunea aliniatului II al art. I care prescrie că «pentru moșiile asupra cărora zisele persoane juridice nu au în prezent de cât nuda proprietate, legea de față se va aplica când se va stinge dreptul unifructuarilor».

Considerând că, dacă art. 7 prevede că procesele în curs de judecată se vor duce înainte de Stat substituit de drept în locul așezămintelor azi proprietare, această dispozițiune însă nu se referă de cât la procesele pendinte privitoare la moșiile aflate deja în stăpânirea acestor așezăminte, iar nu și la procesele intentante pentru dobândirea unor moșii ce ele nu posedă încă;

Considerând că, Ministerul nu poate invoca cu temei art. 7 și 8 din legea dela 18 Martie 1912, de oarece, în speță, situațiunea juridică nu este aceeași; că, în adevăr, după încetarea din viață a doctorului Urdăreanu, nu județul Gorj ca legatar, ci intimații în calitate de moștenitori de sânge, de frați și surori cu defunctul, cari nu au recunoscut validitatea testamentului din 5 Septembrie 1907, au fost puși de drept și de fapt în posesiunea moșiei Urdaru de jos; că, în urmă, județul Gorj a pornit acțiune în contra lor pentru a stabili validitatea testamentului și existența legatului făcut în favoarea lui și pentru a i se preda legatul, adică moșia Urdaru de jos, proces care însă s'a stins prin transacțiunea din 30 Martie 1913, prin renunțarea județului, atât la legatul moșiei cât și la acțiunea pornită; că astfel fiind, moșia Urdaru nu a intrat în stăpânirea județului, și neintrând în stăpânirea lui, nu a putut apoi trece în proprietatea Statului, și deci acesta nu este substituit județului în ce privește moșia Urdaru de jos;

Că, Statul nefiind substituit județului Gorj, și procesul dintre județ și moștenitorii defunctului Dr. N.

Urdăreanu fiind terminat definitiv, Ministerul nu are nici calitatea și nici nu poate să ceară de a continua un proces care a încetat de a exista; că dar art. 7 din legea dela 18 Martie 1912, nu poate servi de bază intervențiunei făcută de Stat;

Având în vedere că Ministerul obiectează că, de oarece județul nu mai era proprietar al moșiei Urdaru de jos, cel puțin dela Sf. Dumitru 1912, ci Statul, tranzacția încheiată de intimați cu județul Gorj la 30 Martie 1913, nu-i este opozabilă, fiind «res inter alios acta»;

Considerând că această obiecțiune nu este fondată, de oarece, pe de o parte, județul nestabilind înainte de 26 Octombrie 1912, printr'o hotărâre definitivă, validitatea testamentului defunctului Dr. N. Urdăreanu și neobținând predarea moșiei Urdaru dela intimați, cari erau puși de drept și de fapt în posesiunea ei, este evident că Statul nu a putut să devină proprietar al zisei moșii cu începere dela 26 Octombrie 1912, în temeiul legii dela 18 Martie 1912; că, pe de altă parte, cum la epota confecționării transacțiunei județul figura ca parte litigantă în proces și se pretindea legatar al moșiei Urdaru, și cum el era singur în drept să accepte sau să refuze legatul, intimații nu puteau să încheie tranzacțiunea decât cu județul Gorj;

Considerând, pe lângă acestea, că conform art. 1711 din codul civil, tranzacțiunile având între părțile contractante puterea unei sentințe irevocabile, și potrivit art. 1712, o transacțiune neputându-se anula decât printr'o acțiune în nulitate pentru eroare asupra persoanei sau a obiectului în proces, Ministerul nu poate pe cale de intervențiune să înlăture tranzacția și să facă să reinvieze un proces între două părți, cari sunt de acord și între cari nu există nici un diferend;

Că, astfel fiind, și față cu toate cele ce preced, intervențiunea făcută de Ministerul Agriculturii și Domeniilor nu este admisibilă și urmează a fi respinsă, fără a mai fi util de a examina și celelalte motive invocate de intimați în apărarea lor;

Având în vedere că intimații au cerut cheltueli de judecată și că asemenea cheltueli au fost făcute;

Având în vedere dispozițiunile art. 140 și 146 cod. proc. civile și apreciind, Curtea le fixează la suma de lei trei sute.

Pentru aceste motive, respinge intervenția.

Semuați : Oscar N. Nicolescu, St. Mladoveanu, Em. Miculescu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI VASLUI

Audiența dela 6 Octombrie 1912

Președința d-lui G. P. Antoni, președinte

Vasile Stratulat cu I. Tinculescu

INCHIRIERE. — LOCATAR. — DREPTURI REZULTÂND DIN CONTRACTUL DE INCHIRIERE. — ACȚIUNE. — EXERCITIU. — ART. 1428. OCUP (DREPTUL DE). — EXISTENȚĂ LEGALĂ. — LEGEA CĂRCUMILOR DIN 1908.

1° Locatarul poate chema în judecată pe terții pentru realizarea unui drept ce rezultă în favoarea sa din contractul de locațiune, dispozițiunile din art. 1428 cod. civil fiind relative numai la cazul când locatarul e turburat în folosința sa și a fost chemat în judecată spre a se vedea condamnat la o diminuare a dreptului său.

2° Dreptul de ocup al proprietarilor de țărâni de a percepe taxe dela locuitori pentru vinul și rachiul ce introduc, rezultând din învoeli dintre părți sau hrisoave domnești, nu a fost desființat prin legea cărciumilor din 1908.

S'a prezentat apelantul asistat de d-l avocat T. Măndrea, iar intimatul prin d-l avocat și profesor D. Alexandrescu.

Tribunalul,

Având în vedere apelul făcut de D-l Vasile Stratulat contra cărței de judecată No. 222 din 1910 a Judecătoriei de ocol Puești jud. Tutova, prin care este obligat să plătească lui Iancu Tinculescu, în calitate de arendaș al veniturilor Târgului Puești suma de 857 lei, compusă din :

- a) 573 lei 80 taxa vinului introdus în acel târg pe timp dela 10 Mai la 7 Octombrie 1909.
- b) 205 lei 25 taxa rachiului introdus în acel târg dela 10 Mai 1909 până la 26 Februarie 1910;
- c) 60 de lei dișma viei pe anul 1909, și
- d) 13 lei bezmanul casei pe anul 1909.

Având în vedere că, reclamantul dela prima instanță își sprijină dreptul său de a cere aceste sume pe contractul de arendă ce dânsul are dela Al. Delimarcu, proprietarul moșiei și Târgului Puești, cumpărătorul moșiei dela moștenitorii defunctului Răducanu Cazimir.

Având în vedere hrisovul No. 14 din 16 Ianuarie

1839, prin care def. Răducanu Cazimir a căpătat dela principele Mihail Sturdza, Domnul Moldovei, dreptul de a înființa Târgul Puești pe proprietatea sa dotată, moșia Puești, astăzi proprietatea lui Al. Delimarcu, cum și alcătuirea cu data de 10 Maiu 1840, intervenită între def. Răducanu Cazimir și reprezentanții Târgului Puești, prin care se stabilesc condițiunile ce trebuie să îndeplinească acei deja așezați sau acei ce se vor mai așeza în târgul Puești, drepturile și îndatoririle lor față cu proprietatea.

Între îndatoririle la care trebuiau a fi supuși acei locuitori, sunt între altele și: a plăti câte doi sorocoveți bezman pentru fiecare stâncen de față, câte un sorocovăț de vatra de rachiul ce se va introduce în târg, fie spre consumație proprie, fie spre vânzare publică, în aceleiași condițiuni câte o jumătate sorocovăț de fiecare vatră de vin. Se mai stipulează că se va da proprietăței dijmă câte zece vedre de vin de fiecare pogon de vie ce se va sădi pe pământul dat de proprietate.

Văzând că apelantul recunoaște că până la acțiunea de față a plătit dările de mai sus către proprietate și că numai dela punerea în vigoare a legii monopolului la sate, când V. Stratulat a luat în arendă cărciuma din târg, n'a mai voit să plătească proprietăței folosințele acestea și care acum se pretinde de proprietate prin acțiunea ce i s'a intentat. Văzând susținerile apelantului: 1) că nu trebuie să stea în proces dânsul, ci Primăria comunei Puești, care i-a arendat dreptul de cărciumă, deci să fie scos din proces; 2) că prin hrisovul principelui Sturdza nu s'a concedat avantajele ce reclamantul cere și deci fără drept i se pretind; 3) că învoiala pentru aceste drepturi nu i este opozabilă; și 4) că socoteala prefacerii în lei noi nu este exactă.

Văzând că prima susținere apelantul și-o bazează pe dispozițiunile art. 1428 cod. civ., zicând că fiind arendașul comunei Puești, prin acțiunea ce i s'a intentat i s'a adus o tulburare și arătând dela cine deține urmează ca în conformitate cu dispozițiunile articolului de mai sus a fi scos din proces și în locul lui să se cheme Primăria Comunei Puești.

Văzând că, între apelant și comuna Puești a intervenit un contract de arendarea unei cărciumi, conform legii monopolului cărciumelor în comunele rurale; că, prin acțiunea intimatului I. Tinculescu, nu se aduce nici o atingere exercițiului acestui drept; a se pretinde că dânsul, cu drepturile proprietarului, ar avea un drept distinct și deosebit de acel ce decurge din legea monopolului cărciumelor, pe care nu a înțeles a o ataca și nici a aduce vre'o leziune drepturilor ce decurg din ea.

Considerând că, art. 1428 cod. civ. prevede ca, fiind că unde se turbură pe locatar în folosința sa, fiind

chemat în judecată spre a se vedea condamnat la o diminuare a dreptului său.

Văzând că, în specie, dreptul ce apelantul are dela comună este acel de a vinde în localitate băuturi spirtoase cu excluderea oricărei alte persoane, ceea ce constituie dreptul de monopol; că, prin acțiunea sa, Tinculescu nu pretinde a se restrânge acest drept a lui V. Stratulat, fie prin a se permite altuia de a vinde, fie prin a fi apelantul oprit de a vinde anumite băuturi; deci, cere de a i se plăti pentru vinul și rachiul introdus, o anumită taxă care nu decurge din legea asupra monopolului, ci dintr'o învoială a părților; prin urmare, Primăria comunei Puești nu are a'l apăra într'un nimic asupra drepturilor ce apelantul are din contractul de monopol, deci nici nu este loc de a se face uz de dispozițiunile art. 1428 cod. civil și a se pune în locul apelantului pe locatarul sau Primăria comunei Puești.

În ce privește tăgada țării drepturilor ce rezultă din alcătuire;

Văzând că, apelantul V. Stratulat susține astăzi că prin hrisovul său, Principele Mihail Sturdza nu i-a concedat și drepturile ce sunt coprinse în alcătuire și, deci, acestea constituind un privilegiu, ele nu au nici o țarie și ca atare nu pot da naștere la o acțiune în justiție;

Considerând că, după art. 1170 Cod. Calimach, tot ce este în comerț face obiectul unei transacțiuni, că în art. 1170 și următorii, nu se prevăd ca prohibite comerțiului învoilele care au făcut obiectul contractului în discuție, și nici o parte nu a alegat, mai puțin a dovedit acest lucru; dealmintrelea, este îndeobște cunoscut că îndatoririle puse târgoveților din Puești și drepturile acordate, au făcut obiectul alcătuirilor din mai toate târgușoarele Moldovei, și în multe părți au fost răscumpărate drepturile proprietarilor, liberându-se astfel acele târguri de aceste îndatoriri;

Văzând că alcătuirea în discuție rezultă din acordul de voință dintre părțile contractante, deci, face legea lor și, ca atare, are aceiași țarie ca legea, cași cum ar fi fost prevăzută prin hrisov, în care caz ar fi avut puterea de lege; deci, susținerea intimatului că nu are obliga, ca nefiind prevăzută în hrisov, nu are nici o țarie;

Având în vedere susținerea apelantului, prin care se constată că alcătuirea dintre defunctul Răducanu Cazimir și reprezentanții târgului Puești ar avea vre o putere față cu cei necuprinși în ea;

Văzând că în discuție este alcătuirea cu data de 10 Mai 1840, prin care cinci locuitori din Puești, ca mandatarii ai obștiei târgului, împreună cu proprietarul Răducanu Cazimir, care obținuse hrisovul No. 14 din 16 Ianuarie 1869, pentru înființarea târgului Puești, fac o alcătuire, o convenție prin care se spe-

cifică drepturile și îndatoririle fiecărei părți contractante;

Că, prin concluziunile sale, apelantul contestă că acei ce și-au luat titlul de împuterniciți, l-ar fi avut;

Considerând că, după dispozițiunile codului Calimach, mandatul poate fi scris și chiar verbal (art. 1349), și numai în anumite cazuri se cer împuterniciri speciale între care nu intră învoalile dintre părți; că întrucât prin acea învoială se arată că există o împuternicire specială scrisă care s'a și prezentat și care face dovadă deplină de calitatea în care reprezentanții obștei au lucrat, rezultă că convențiunea aceasta leagă pe toți aceștia, adică nu numai pe mandatar, dar și pe mandanți și pe urmașii lor (1234 cod. Calimach) și, deci, și pe apelantul Stratulat; de oarece el se găsește ca locuitor și prin urmare deținând dreptul dela acei care au făcut contractul și care nu mai au putut locui acolo;

Că, considerând că, prin faptul numai a așezării unu, locuitor în acel târg încă se îndatorează a se supune condițiunilor stabilite mai înainte și sub care numai se permite așezarea în târg, căci el fiind proprietate particulară, având alcătuirea mai sus arătată făcută conform legiurei atunci în vigoare, rezultă că numai acel care înțelege a se supune condițiunilor impuse de proprietar are dreptul de a se stabili acolo și o dată stabilit, el urmează a se conforma în totul condițiunilor proprietarilor, stabilirea sa însemnând darea consimțământului tacit la îndeplinirea acelor obligațiuni;

Că, însuși intimatul recunoaște, că până la 1908 (a se vedea interogatorul său la pagina 74, dosarul No. 348 din 1910 a judecătoriei Puești) s'a supus tuturor acelor condițiuni; rezultă deci din cele de mai sus că intimatul V. Stratulat, fie că este continuatorul vreunuia din contractanți, fie că a venit din altă parte și s'a stabilit acolo, tot trebuie să se supună condițiunilor prevăzute în alcătuire;

Că, deci, rezultând din cele de mai sus că drepturile proprietarilor sunt independente de legea monopolului; că sunt opozabile apelantului, urmează că în aceste puncte apelul său este nefondat și ca atare urmează a fi respins;

Văzând că la legea promulgată la 22 Aprilie 1867, prin care s'a introdus sistemul monetar actual, s'a făcut și o tabelă coprinzând calculul transformărilor leilor vechi în noi; că, prin nimic apelantul nu a do-

vedit că calculul făcut de d-l judecător de ocol este greșit și față cu lipsa de elemente de apreciere asupra calculului, tribunalul urmează a nu lua în considerație o asemenea cerere, astfel că nici acest motiv al apelului nefiind fondat, cată a fi respins;

Văzând ca astăzi nu s'a mai pus în discuțiune punctele ce s'au desbătut la celelalte instanțe și care au motivat casarea, ca atare nici tribunalul nu are a le discuta, urmând a fi considerate câștigate cauzei;

Că, din toate punctele de vedere apelul nefiind întemeiat, cată a fi respins.

Pentru aceste motive, redactate de d-l președinte, resping, etc.

Semnați : C. P. Antoni C. Scripcă.

Observațiune. — Tribunalul Vaslui a avut a se pronunța, ca instanță de trimitere, asupra chestiunei judecată în sens opus de tribunalul Tutova și Curtea de casație, care, cu drept cuvânt, a casat acea sentință a tribunalului.

Instanța de trimitere s'a conformat asupra ambelor puncte jurisprudenței Curței de casație. Atât sentința tribunalului Tutova cât și decizia Curței de casație sunt publicate în *Dreptul* din 1912, No. 33, cu o interesantă observație a d-lui profesor D. Alexandresco, care a și pledat în acest proces, susținând teoria admisă atât de Curtea de casație cât și de tribunalul Vaslui, în urma casării sentinței tribunalului Tutova.

S. R.

NECROLOG

Joi 5 Septembrie la orele 4 $\frac{1}{2}$ p. m. a avut loc la cimitirul Șerban-Vodă înmormântarea lui

CONSTANTIN E. SCHINA

fost prim-președinte al Inaltei Curți de casație, decedat în ziua de 3 Septembrie în etate de 75 ani.

Ceremonia funebră s'a săvârșit în mijlocul unei numeroase asistențe compusă din consilierii Curței de casație în complectul lor cu primul-președinte, d-l G. N. Bagdat, un mare număr de magistrați dela Curtea de apel și tribunalul Ilfov, membrii baroului Capitalei și notabilitățile lunei politice.

D-l președinte I. Duca, în numele Inaltei Curți, a făcut elogiul defunctului, care a aparținut magistraturii timp de 45 ani și a ocupat înalta funcțiune de prim-președinte al Curții de casație în curs de 20 ani.

D-l avocat M. Alexandresco a exprimat în termeni elogioși regretele baroului pentru pierderea aceluia care a onorat magistratura țării lăsând în urma sa cele mai bune amintiri.